

ประชาคมเอเชียตะวันออก ?

ยุพา คลังสุวรรณ*

จันทร์ทิมาพร ทักษิณ**

สุมาลี พันพฤษ**

ในปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลก มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างมาก จึงทำให้เกิดการรวมตัวเป็นองค์กร เพื่อสร้าง สันติภาพ ระวังความขัดแย้ง สร้างความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ใน ด้านต่างๆ ภายใต้กฎและข้อตกลงร่วมกัน ความพยายามในการรวมตัวทางธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการ จัดตั้งเขตการค้าเสรีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการรวมตัวในระดับภูมิภาค เช่น สหภาพ ยุโรป (EU), NAETA, APEC และ ASEAN เป็นต้น

* ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

** ผู้ช่วยนักวิจัย

สหภาพยุโรป (EU)

สหภาพยุโรป (European Union – EU) เป็นการรวมตัวกันของประเทศในทวีปยุโรป เพื่อสร้างเสถียรภาพทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในภูมิภาค

ปัจจุบันสหภาพยุโรปประกอบด้วยประเทศสมาชิก 25 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก สหราชอาณาจักร เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ กรีซ สเปน โปรตุเกส ออสเตรีย ฟินแลนด์ สวีเดน ไชปรัส เช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โปแลนด์ สโลวาเกีย และสโลวีเนีย

แนวคิดในการก่อตั้งสหภาพยุโรปเกิดขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการเจรจาและตกลงกันหลายครั้ง ตลอดจนมีการลงนามในสนธิสัญญาต่างๆ ที่เป็นความตกลงในภูมิภาค การรวมตัวกันครั้งแรกเกิดจากความพยายามที่จะสร้างสันติภาพในทวีปยุโรป ไม่ให้ประเทศยุโรปใช้ทรัพยากรธรรมชาติของตนทำสงครามระหว่างกัน ดังนั้นในปี 1952 ประเทศในทวีปยุโรป 6 ประเทศ คือ ฝรั่งเศส เยอรมันตะวันตก เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ จึงรวมตัวกันก่อตั้งประชาคมถ่านหินและเหล็กยุโรป (The European Coal and Steel Community – ECSC) ขึ้น (<http://www.mfa.go.yh/web/52.php>) ให้มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับเหล็กและถ่านหินของประเทศสมาชิก

การจัดตั้ง ECSC ประสบความสำเร็จอย่างมาก ประเทศสมาชิกจึงได้ขยายความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น ในปี 1958 ได้มีการจัดทำสนธิสัญญากรุงโรม (Treaty of Rome) เพื่อเป็นการตกลงกันในด้านตลาดกลางยุโรป ซึ่งการลงนามในสนธิสัญญาโรมนี้ ก่อให้เกิดประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European

Economic Community – EEC) เพื่อควบคุมด้านเศรษฐกิจ และ ประชาคมพลังงานปรมาณู (Euratom) เพื่อควบคุมด้านพลังงาน (<http://www.mfa.go.th/web/52.php>)

ต่อมาได้มีการรวม 3 ประชาคมเข้าด้วยกันภายใต้กรอบ EEC ในปี 1967 EEC ได้พัฒนาเป็น สหภาพศุลกากร (Custom Union) และก้าวสู่การเป็นตลาดร่วม (Common Market) โดยในปี 1973 สหภาพยุโรปมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 9 ประเทศ จากการเข้าร่วมของสหราชอาณาจักร เดนมาร์ก และ ไอร์แลนด์ และเพิ่มเป็น 10 ประเทศ ในปี 1981 จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประเทศกรีซ ซึ่งต่อมาประเทศสเปนและโปรตุเกสได้ร่วมเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 11 และ 12 ในปี 1986

ในปี 1987 ได้ออกกฎหมายยุโรปตลาดเดี่ยว (Single European Act) เพื่อพัฒนาประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ให้เป็นตลาดร่วมหรือตลาดเดี่ยวที่สมบูรณ์ ในปี 1992 จึงเปลี่ยนมาใช้ชื่อใหม่ว่า ประชาคมยุโรป (European Community – EC) เป้าหมายหลัก คือ การค้าเสรี มุ่งที่จะลดอุปสรรคด้านภาษี

ในปี 1992 ได้มีการลงนามในสนธิสัญญามาสทริชท์ (Maastricht Treaty) เพื่อพัฒนาประชาคมยุโรปไปสู่การเป็นสหภาพยุโรป จึงได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อในทางปฏิบัติว่า สหภาพยุโรป (European Union – EU) ซึ่งมีเสาหลัก 3 ประการ คือ

ประการแรก การรวมตัวด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ยุโรปตลาดเดี่ยว การมีนโยบายร่วมด้านต่างๆ และสหภาพเศรษฐกิจและการเงิน (EMU) โดย EU ได้เข้าสู่ขั้นตอนสุดท้ายของ EMU เมื่อ 1 มกราคม 1999 โดยมีเงินสกุลเดียว คือ เงินยูโร (The Euro) และมีธนาคารกลางของสหภาพ

ประการที่สอง นโยบายร่วมด้านการต่างประเทศและความมั่นคง

ประการที่สาม ความร่วมมือด้านกระบวนการยุติธรรมและกิจการภายใน รวมทั้งการตรวจคนเข้าเมือง การปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด การจัดตั้งตำรวจร่วม (Europol) และการดำเนินการร่วมด้านความมั่นคงภายใน เป็นต้น

สถาบันหลักของสหภาพยุโรป (The Council of European Union) มีดังนี้ คือ คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป ในสนธิสัญญามาสทริชท์ (Maastricht Treaty) กำหนดให้ คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป รับผิดชอบเกี่ยวกับความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศภายในกลุ่มสหภาพยุโรป ได้แก่ นโยบายความร่วมมือต่างประเทศและความมั่นคง รวมทั้งนโยบายร่วมด้านกิจการยุติธรรมและกิจการภายใน คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกที่มาประชุมเพื่อแสดงจุดยืนและประนีประนอมทางด้านผลประโยชน์ระหว่างกัน ผู้แทนเหล่านี้จะพบกันเป็นประจำทั้งในระดับคณะทำงาน เอกอัครราชทูต และรัฐมนตรี

คณะกรรมการยุโรป (European Commission) ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกมาจากรัฐบาลของประเทศสมาชิก มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี แต่สามารถถูกถอดถอนได้โดยสภายุโรป คณะกรรมการทำหน้าที่เป็นผู้ปกป้องสนธิสัญญา มีบทบาทในการทำหน้าที่บริหารประชาคมทั้งหมด และเป็นผู้ริเริ่มนโยบาย การเสนอร่างกฎหมาย การตกลงเจรจาระหว่างรัฐ รวมทั้งรักษาผลประโยชน์ของประชาคม

สภายุโรป (European Parliament) นับตั้งแต่ปี 1979 ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากพลเมืองยุโรป การรวบรวมสภายุโรปเข้าไว้ทำให้สถาบัน

ของสหภาพยุโรปสมบูรณ์ สหภาพยุโรป มีอำนาจในการออกกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้อำนาจร่วมกับคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป

ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรป (The Court of Justice of the European Union) ประกอบด้วยผู้พิพากษา 13 คนทนาย 6 คน (advocates) ศาลได้รับการร้องขอให้แสดงบทบาทในการตีความหรือตีความกฎหมาย ในสนธิสัญญามาสทริชท์ ศาลมีอำนาจในการให้ประเทศสมาชิกเสียค่าปรับตามคำวินิจฉัยของศาล

นอกเหนือจากสถาบันหลักแล้ว สหภาพยุโรปยังจัดตั้งศาลตรวจสอบบัญชีและการเงินคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งธนาคารเพื่อการลงทุนแห่งยุโรป ในสนธิสัญญาได้จัดตั้งสถาบันอื่นอีกสองแห่งเพื่อรองรับเรื่องราวพิเศษอื่นๆ

สถาบันแห่งแรกคือ สถาบันการเงินแห่งยุโรป (the European Monetary Institute) ถูกจัดตั้งขึ้นในปี 1994 นับว่าเป็นหนทางไปสู่การจัดตั้งธนาคารกลางแห่งยุโรป (the European Central Bank) ในปี 1999 ซึ่งเป็นปีเดียวกับการเริ่มขั้นตอนที่สามของสหภาพเศรษฐกิจและการเงินของยุโรป ECB (ธนาคารกลางแห่งยุโรป) ทำหน้าที่แทนธนาคารกลางแห่งชาติ ในเรื่องอำนาจการดูแลจัดการทางการเงิน และมีความเป็นอิสระแยกออกจากรัฐบาลแต่ละประเทศ

ต่อมาประเทศ ออสเตรีย ฟินแลนด์ และสวีเดน ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก รวมเป็น 15 ประเทศ

ในปี 1995 ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาอัมสเตอร์ดัม (Treaty of Amsterdam) เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมสนธิสัญญามาสทริชท์ เรื่อง นโยบายร่วมด้านการต่างประเทศและความมั่นคง ความเป็นพลเมืองของสหภาพ ยุโรป และการปฏิรูปกลไกด้านสถาบันของสหภาพยุโรป

ในปี 2001 ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาเนซ (Treaty of Nice) โดยเน้นการปฏิรูปด้านสถาบันและกลไกต่างของสหภาพยุโรป เพื่อรองรับการขยายของสมาชิกภาพ ซึ่งการที่จะรับประเทศใดเป็นสมาชิกรุ่นใหม่ ได้มีการกำหนดเงื่อนไข 3 ประการที่เรียกว่า Copenhagen Criteria นั่นคือ เงื่อนไขด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความสามารถที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขทางด้านการเมือง นิติบัญญัติ และสหภาพเศรษฐกิจและการเงินของยุโรป

ในปี 2004 ได้รับสมาชิกเพิ่มอีก 10 ประเทศ คือ ไชปรัส เช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โปแลนด์ สโลวาเกีย และสโลวีเนีย แต่ประเทศสมาชิกใหม่นี้จะยังไม่ได้รับสิทธิ์ทุกประการเท่ากับประเทศสมาชิกเดิม เช่น ไม่สามารถอพยพย้ายถิ่นเข้าไปในประเทศสมาชิกเดิมได้ จนกว่าประเทศเหล่านี้จะเป็นสมาชิกสหภาพ ยุโรปแล้ว 7 ปี เป็นต้น

การจัดตั้ง สหภาพเศรษฐกิจและการเงินยุโรป (The European Economic and Monetary Union – EMU) ขึ้นมา ทำให้ประเทศสมาชิกมีอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ตายตัวระหว่างสมาชิก เกิดเงินตราสกุลเดียว (Single Currency) คือ เงินอีซียู (ECU) ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อเงินสกุลใหม่ว่า เงินยูโร (The Euro) โดยประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปได้เริ่มนำเงินยูโรมาใช้ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 1999 โดยเป็นการใช้เงินทางระบบบัญชี ธุรการ และการโอนเงินเท่านั้น ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ของเงินยูโร ได้เริ่มนำมาใช้ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2002

นอกจากจะมีเงินสกุลใหม่หลังจากการจัดตั้ง EMU แล้ว ยังกำหนดให้มีธนาคารกลางแห่งยุโรป (European Central Bank – ECB) เป็นผู้กำหนดนโยบายการเงินที่สำคัญ และมีหน้าที่หลักในการรักษาเสถียรภาพของค่าเงิน ซึ่งธนาคารกลางแห่งยุโรปจะแตกต่างจากธนาคารชาติทั่วไป คือ สามารถปรับ

นโยบายการเงินของตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราและค่าเงินโดยรวม และมีความเป็นอิสระในทางการเมือง

อาเซียน (ASEAN)

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations– ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีของ 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ต่อมา มีประเทศบรูไน ดารุสซาลาม (8 มกราคม 2527) เวียดนาม (28 กรกฎาคม 2538) ลาว พม่า (23 กรกฎาคม 2540) และกัมพูชา (30 เมษายน 2542) ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิก 10 ประเทศ

สมาชิกของประเทศจะเข้าร่วม

1. Bangkok Declaration ปฏิญญากรุงเทพฯ
2. Declaration of the ASEAN Concord
3. Treaty of Amity and Cooperation (TAC) in Southeast Asia
4. Zone of Peace, Freedom and Neutrality ZOPFAN Declaration
5. Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ)
6. Agreement on the Establishment of the ASEAN secretariat

องค์ประกอบหลักของอาเซียน

1. ASEAN Summit (การประชุมสุดยอดอาเซียน) เป็นองค์กรสูงสุดของอาเซียน เป็นการประชุมระดับผู้นำของอาเซียน การประชุมสุดยอดอย่างเป็นทางการจะจัดทุก 3 ปี เพื่อดำเนินความร่วมมือ และเพื่อริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ การประชุมสุดยอดในปี พ.ศ. 2541(1998) ผู้นำได้ตกลงที่จะจัดประชุมสุดยอด ASEAN+3
2. ASEAN Ministerial Meeting (AMM) การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ตั้งขึ้นในปี 2510(1967) ตามปณิญากรุงเทพฯ หน้าที่หลัก คือ กำหนดนโยบายแนวทางและรวมโครงการต่างๆ จัดประชุมโครงการอาเซียนอย่างเป็นทางการทุกปี ยกเว้นกรณีที่มีงานประชุมพิเศษ หรือมีประชุมอย่างไม่เป็นทางการ
3. ASEAN Economic Ministerial Meeting(AEM) การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจ การประชุมครั้งแรกจัดที่ประเทศอินโดนีเซีย ในปี พ.ศ.2518(1975) ตั้งขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของระบบในการประชุมสุดยอดในปี พ.ศ.2520(1977) หน้าที่ของ AEM มีตั้งแต่การเสนอแนะสมาชิกในเรื่องความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ วางนโยบาย ทบทวนความร่วมมือและส่งเสริมโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ จัดการประชุมทุกปี นอกจากนี้ ยังมีการประชุมคณะรัฐมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA Council) เพื่อประสานงานและทบทวนการดำเนินงาน
4. ASEAN Standing Committee(ASC) คณะกรรมการประจำอาเซียนเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งดำเนินงานในระหว่างนี้ ได้มีการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเพื่อให้ติดตามผลและทบทวนการปฏิบัติของคณะกรรมการต่างๆให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐมนตรีต่างประเทศที่ให้ไว้ ผู้แทนที่เข้า

ร่วมกันทำนโยบายสำหรับระยะ 1 ปี จากช่วงปิด AMM ถึงช่วงเปิด AMM ใหม่ รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศที่จะเป็น AMM เป็นประธาน และประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียน และผู้อำนวยการของประเทศสมาชิก การประชุมจัดขึ้น 5-7 ครั้งต่อปี

5. ASEAN Secretariat (สำนักงานเลขาธิการอาเซียน) เป็นหน่วยงานประสานและเสริมสร้างการดำเนินงานตามนโยบาย โครงการ และกิจกรรมขององค์กรต่างๆของอาเซียน รวมทั้งทำหน้าที่เลขานุการให้ที่ประชุมอาเซียน สำนักงานที่สร้างขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 1976 ในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ในปี 1992 สมาชิกตกลงจะปรับปรุงและเพิ่มหน้าที่ของเลขาธิการ (Secretariat) ให้มีอำนาจมากขึ้นและเพิ่มบุคลากร สำนักเลขาธิการ (Secretariat) อยู่ภายใต้คณะกรรมการประจำ (Standing Committee) มี 4 หน่วย คือ Economic Cooperation Bureau, Functional Cooperation Bureau, Cooperation and Dialogue Relations Bureau และ AFTA Bureau ตั้งอยู่ที่เมืองจาร์การ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ปัจจุบันเลขาธิการอาเซียน (Secretary General) เป็นอดีตผู้อำนวยการบริหารหลักของสมาคม Peoples (Chief executive Director of Peoples Association) คือ H.E Ong Keng Yong ตั้งแต่ 1 มกราคม 2003

ความร่วมมือสำหรับการค้าเสรี

1. (Functional Agreement an Enhancing Economic Cooperation) ความตกลงแม่บทว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน ตกลงในหลักการเพื่อลดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าอุตสาหกรรม และสินค้าเกษตรแปรรูปที่ค้าขายระหว่างกันให้มีอัตราภาษีต่ำสุดโดยใช้ข้อตกลงว่าด้วยอัตราศุลกากรพิเศษที่เท่ากัน (Common Effective Preferential Tariff – CEPT) เป็นกลไกในการดำเนินการ ดึงทิศทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาค กำหนดหลักการทั่วไป กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและจัดกลุ่มความร่วมมือเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายและรวมกันจัดตั้ง AFTA
2. AFTA (ASEAN Free Trade Area) เขตการค้าเสรีอาเซียน ตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะการผลิตที่สำคัญ เพื่อป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก โดยเปิดเสรีด้านการค้า ลดภาษี และลดอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีระหว่างประเทศกันภายในภูมิภาค รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างด้านภาษีศุลกากรที่เอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี กลไกในการดำเนินการลดภาษีของเขตการค้าเสรีอาเซียน AFTA (CEPT-Common Effective Preferential Tariff Scheme) ใช้เพื่อลดภาษีศุลกากรภายในภูมิภาคจาก 0% ถึง 5 % คือ ในปี 2002 สำหรับ 6 ประเทศในอาเซียน (บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) ปี พ.ศ.2546 (2003) สำหรับเวียดนาม และปี พ.ศ.2548(2005)สำหรับลาวและพม่า ปี พ.ศ.2542 (1999) ที่ประชุม AFTA ขอให้ยกเลิกภาษีศุลกากรของสินค้าทุกประเภทสำหรับ 6 ประเทศ(บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย

มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) และปี พ.ศ.2561(2018) สำหรับประเทศที่เหลือ

3. ASEAN Industrial Cooperation Scheme (AICO) ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียนให้อัตราภาษีศุลกากรของ CEPT (0-5%) โดยการยอมรับจากสินค้า AICO เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในความร่วมมือทางอุตสาหกรรมภายในภูมิภาค
4. ASEAN Framework Agreement on Services (อาเซียนซัมมิทอย่างเป็นทางการครั้งที่ 5 ปี 1995) ต้องการ ส่งเสริมการค้าเสรีในด้านการเงิน การส่งสินค้าทางเรือ การคมนาคม การบิน การท่องเที่ยว ก่อสร้าง ธุรกิจ และอื่นๆ การเจรจาครั้งแรกเริ่มทำตั้งแต่ 1996-1998 และเจรจาจบ 2 ตั้งแต่ 1999 สัญญาขั้นต้นสำหรับครั้งที่ 2 ใช้เซ็นในการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างเป็นทางการในปี 1998
5. (Framework Agreement on the ASEAN Investment Area)กรอบข้อตกลงเกี่ยวกับเขตการลงทุนอาเซียน เป็นข้อตกลงซึ่งส่งเสริมการลงทุนเสรีภายในภูมิภาค การลงทุนในทุกอุตสาหกรรมจะต้องเปิดให้นักลงทุนอาเซียนทุกคน และในปี 2020 จะเปิดให้นักลงทุนที่ไม่ใช่อาเซียน ทั้งนี้ก็เพื่อส่งเสริมให้มีการไหลของเงินทุน ของแรงงานที่มีฝีมือ และอื่นๆ การประชุมสุดยอดในเดือนธันวาคม 1998 ปรากฏว่าเป็นที่ยอมรับ
6. ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit กรอบความร่วมมืออาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Summit1998) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอนุญาตให้รถยนต์ขนส่งที่จดทะเบียนในประเทศสมาชิกอื่นสามารถขนส่งสินค้าผ่านประเทศของตนได้ โดยกรอบความตกลงนี้ควรมีผลบังคับใช้ในเดือนตุลาคม 2543 แต่ยังไม่มี

ผลในการปฏิบัติเนื่องจากการรอลงนามในพิธีสาร 9 ฉบับ ตั้งแต่การกำหนดเส้นทางขนส่งผ่านแดน และสิ่งอำนวยความสะดวก (Designation of Transit Transport Route and Facilities), การกำหนดที่ทำการพรมแดน (Designation of Frontier Posts), ประเภทและปริมาณรถยนต์ (Types and Quality of Road Vehicles), ข้อกำหนดทางเทคนิคของรถยนต์ (Technical Requirements of Vehicles) ระบบการประกันภัยทางรถยนต์ภาคบังคับของอาเซียน (ASEAN Scheme of Compulsory Motor Vehicle Insurance), จุดข้ามแดนสำหรับรถไฟ และสถานีชุมทาง (Railway Border and Interchange Stations), ระบบศุลกากรผ่านแดน (Customs Transit System), มาตรการด้านตรวจโรคคนและพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures) และสินค้าอันตราย (Dangerous goods) ส่งเสริมการค้าและการให้กู้ยืม (ยกเว้นการตรวจเช็คของด่านศุลกากร เป็นต้น) เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในภูมิภาค

7. ASEAN Framework Agreement on Mutual Recognition Arrangements ตกลงยอมรับมาตรฐานร่วม (ASEAN Summit on 1998) ให้คำจำกัดความกรอบการจัดการยอมรับร่วมกัน

อาเซียนตั้งมาเกือบ 10 ปี จึงได้มีการประชุมสุดยอดเป็นครั้งแรก อาเซียนเริ่มมีข้อตกลงที่เรียกว่า Treaty of Amity and Cooperation (TAC) ในเอเชียอาคเนย์ ซึ่งใช้เป็นกฎสำหรับสมาชิก ปัจจุบันผู้นำอาเซียนพบกันอย่างน้อยปีละครั้ง ในปี 1992 อาเซียนได้ตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการในกลุ่มประเทศอาเซียนที่จะเปิดการค้าเสรี

อาเซียนบวกสาม

วิกฤตการณ์การเงินในปี 2540 (1997) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเอเชียอย่างรุนแรง ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีความร่วมมือในภูมิภาค กรอบความร่วมมืออาเซียน+3(จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) เริ่มต้นขึ้นในปี 2540 ในช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยการหารือกันระหว่างผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียน และผู้นำจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) หรือ ประเทศอาเซียน+3 เป็นครั้งแรก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนธันวาคม 2540 ซึ่งพูดถึงความสัมพันธ์กับจีน, เพิ่มการแลกเปลี่ยน

เมื่อ ASEAN+3 เริ่ม คำว่า เอเชียตะวันออก (East Asia) ก็มักจะรวมเขตทางภูมิศาสตร์ซึ่งใช้ในการเจรจากันระหว่างประเทศเหล่านั้น ซึ่งในการเจรจาข้อตกลงในความร่วมมือก็จะครอบคลุมเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความสัมพันธ์ของอาเซียนกับญี่ปุ่นมีมานาน แต่ที่สำคัญ คือ การประชุมสุดยอด (ASEAN Summit) ครั้งแรกที่บาหลีในปี 1976 การสิ้นสุดของสงครามเวียดนาม ทำให้บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคนี้ลดและญี่ปุ่นก็เข้ามามีบทบาทในเอเชียมากขึ้น ซึ่งดูได้จากความช่วยเหลือต่างประเทศของญี่ปุ่นในภูมิภาคนี้ ในปี 1987 การประชุมสุดยอดอาเซียน(ASEAN Summit) ครั้งที่ 3 ที่กรุงมะนิลา ทำให้ความสัมพันธ์ของญี่ปุ่นและอาเซียนดีขึ้น นายกรัฐมนตรีโนโบโร ทะเคชิตะ (Noboro Takeshita) ได้กล่าวปาฐกถาเรื่อง Japan and ASEAN : A New Partnership Toward Peace and Prosperity ซึ่งกล่าวถึงนโยบาย 3 ข้อ เพื่อช่วยให้เศรษฐกิจของอาเซียนกลับมามั่นคง สนับสนุนความร่วมมือกันทางการเมือง และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากโครงการมียาซาวา (Miyasawa Initiative) โครงการฮาชิโมโตะ (Hashimoto) และโครงการของโอบุชิ (Obushi Plan) ที่มีส่วนช่วยในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

นโยบายพื้นฐานของญี่ปุ่นต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาจกล่าวได้ว่า เริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้นในเดือนสิงหาคม 2540 (1997) โดยจากคำกล่าวของนายกรัฐมนตรีทาเคโอ ฟูกูตะ (Takeo Fukuda) ในการฉลองครบรอบ 10 ปีของอาเซียน ใน Fukuda Doctrine มีกล่าวไว้ชัดเจนว่า ญี่ปุ่นจะไม่ใช่ประเทศที่มีอำนาจทางการทหารอีก (Japan would never become a military power again) แต่จะมุ่งสร้างความไว้วางใจร่วมกัน (mutual confidence) กับประเทศอาเซียน และจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในแบบเท่าเทียมกัน (equal partner) แม้ปรัชญาของ Fukuda Doctrine จะยังคงอยู่ (valid) แต่ก็ไม่มีความพยายามในการสร้างกลไกใหม่เกี่ยวกับภูมิภาคโดยประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ดำเนินนโยบาย การเริ่มต้นมักจะมาจากประเทศในกลุ่มอาเซียน อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปี 1997 มีอิทธิพลต่อความร่วมมือในภูมิภาค

พัฒนาการของบูรณาการทางเศรษฐกิจในอาเซียนแสดงว่า โดยลำพังแล้วอาเซียนเองอาจจะไปไม่รอดแล้ว ก็เลยต้องไปผูกกับประเทศอื่น เกิดเป็นอาเซียน+3 ขึ้นมา โดยไปชวน จีน ญี่ปุ่น เกาหลีให้เข้ามา ซึ่งก็เริ่มมาตั้งแต่ปี 1999 ในการประชุมสุดยอดที่กรุงมะนิลา ในช่วงปี 1999-2001 มีการประชุมอาเซียน+3 ระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศ รัฐมนตรีเศรษฐกิจ รัฐมนตรีการคลัง ทำให้ดูเหมือนว่า อาเซียน+3 กำลังจะไปได้ดี แต่การประชุม WTO ที่เมือง Seattle ในสหรัฐอเมริกา และ APEC ก็ประสบความล้มเหลว และไม่มีอะไรคืบหน้าในเรื่องการเปิดการค้าเสรี

บทบาทของญี่ปุ่นในภูมิภาคนี้ ถือว่าเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือติดอันดับหนึ่ง และเป็นผู้ลงทุนอันดับสองรองจากสหรัฐอเมริกา ในเอเชีย ญี่ปุ่นได้พยายามจัดตั้ง Asian Monetary Fund (กองทุนการเงินแห่งเอเชีย) ขึ้นมาในเอเชีย แต่ก็ยังทำไม่ได้

การประชุมสุดยอดอาเซียนในปลายปี พ.ศ.2542(1999) เสนอที่จะให้ความร่วมมือกันระหว่างอาเซียนกับอีก 3 ประเทศในเอเชีย (จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี) ได้มีแถลงการณ์ที่เกี่ยวกับความร่วมมือเอเชียตะวันออกในหลายด้านด้วยกัน ความร่วมมือทางด้านการเงิน ต่อมา ก็มีการจัดประชุมรัฐมนตรีคลังในกรอบอาเซียน+3 และมีข้อตกลง Chiang Mai Initiative ขึ้น โดยมีข้อเสนอว่า ในอนาคตน่าจะมีความร่วมมือกันในด้านระบบอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ รวมไปถึงข้อเสนอเงินสกุลของเอเชีย มีการมองว่า เอเชียตะวันออกจะสามารถเป็นแบบสหภาพยุโรปได้หรือไม่ จะเป็นสหภาพทางการเงินแบบยุโรปได้หรือไม่ และยังมีข้อเสนอที่จะให้เอเชียตะวันออกเป็นเขตการค้าเสรี หรือเรียกว่า "East Asia Free Trade Area"

ปี พ.ศ.2545 (2002) มาเลเซีย lobby ที่จะให้สำนักเลขาธิการตั้งอยู่ที่กัวลาลัมเปอร์ และเสนอจะออกค่าใช้จ่ายในการตั้งสำนักงานเลขาธิการด้วย ก่อนประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 8 มาเลเซียเสนอโต้ะ เกี่ยวกับ ASEAN+3 เพื่อเชื่อมกับสำนักงานเลขาธิการที่จาการ์ตา

ส่วนจีนต้องการเปิดการค้าเสรีกับกลุ่มประเทศอาเซียนทั้งกลุ่ม ไม่ใช่เป็นการค้ากับประเทศอาเซียนทีละประเทศ จีนมีนโยบายที่ชัดเจน และเอาจริงเอาจัง ในการขยายการค้ากับกลุ่มประเทศอาเซียนโดยรวม เพราะอาเซียนเป็นตลาดใหญ่ มีประชากรหลายร้อยล้านคน มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูง มีระดับรายได้ และมาตรฐานการครองชีพที่ดี สามารถรองรับสินค้าอุตสาหกรรมราคาถูกจากจีนได้ กลุ่มอาเซียนมีทรัพยากรธรรมชาติตลอดจนการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมที่ตอบสนองปัญหาวัตถุดิบ และสินค้าชั้นกลางให้แก่อุตสาหกรรมของจีนได้ จีนมองอาเซียนในฐานะหุ้นส่วนของระบบเศรษฐกิจในเอเชีย และต้องการครอบครองตลาดด้วยสินค้าราคาถูก

ในสายตาของจีนกลุ่มประเทศอาเซียนรวมจีนจะมีประชากรถึง 1,700 ล้านคน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) สูงถึง 2 ล้านล้าน

ดอลลาร์สหรัฐ แต่ปัจจุบันการค้าระหว่างอาเซียนและจีนยังมีมูลค่าเพียง 2 หมื่นล้านดอลลาร์หรือเพียงร้อยละ 1 ของ GDP ดังนั้นจีนยังมีโอกาสที่จะขยายการค้าไปได้อีกมาก

แต่ในอีกด้านหนึ่ง จีนก็เป็นประเทศที่มีศักยภาพที่จะเป็นตลาดซื้อสินค้าส่งออกจากกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างไม่จำกัด จากรายได้ของประชากรจีนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้จีนมีกำลังซื้อสูง และมีความต้องการสินค้าบริโภคมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขนาดของตลาดอันใหญ่โตมโหฬารจากจำนวนประชากรกว่าหนึ่งพันล้านคน โดยเป็นชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อถึงหลายร้อยล้านคน ทำให้ของกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีต่อจีน จึงมีลักษณะขัดแย้งกันเอง โดยมาเลเซียและอินโดนีเซีย มีท่าทีไม่กระตือรือร้นที่จะเปิดการค้าเสรีกับจีน เพราะกลัวการท่วมสินค้าจีนเข้ามาในตลาดของตน รวมทั้งปัญหาทางเชื้อชาติภายในประเทศ อดีตนายกรัฐมนตรีของมาเลเซีย มหาเธร์เคยให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับจีนว่า มาเลเซียไม่ต้องกลัวจีน เพราะจีนไม่เคยปกครองมาเลเซีย แต่ประเทศยุโรปอยู่ไกลแต่เคยปกครองมาเลเซีย ในขณะที่สิงคโปร์และไทยพยายามผลักดันการค้าเสรีกับจีนให้รวดเร็ว ทำให้รัฐบาลไทยที่ผ่านมาต้องทำงานอย่างหนักในการชักจูงสมาชิกกลุ่มอาเซียนอื่นๆ ให้เห็นดีเห็นงามไปกับการเร่งเปิดการค้าเสรีกับจีน

การส่งออกสินค้าไปยังประเทศจีน ปัจจุบันยังมีอุปสรรคอยู่มาก เพราะจีนยังคงใช้ระบบการค้าที่ควบคุมโดยหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชนของจีนเอง เมื่อต้องการนำเข้าสินค้าหลายรายการ ก็ยังต้องขออนุญาตจากหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง หากผู้นำเข้าเป็นธุรกิจที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจหรือธุรกิจจีน ผู้นำเข้าจะต้องเปิดบัญชีฝากเงินค้ำประกันไว้กับธนาคารจีน และจะได้เงินคืนต่อเมื่อนำเอาสินค้าเข้ามาผลิตเป็นสินค้าขายส่งออก

ไปต่างประเทศแล้วเท่านั้น นอกจากนี้ จีนก็ยังมีอัตราภาษีศุลกากรที่สูงมากในสินค้าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อีกด้วย

ปัจจุบัน การผลักดันการค้าเสรีกับจีน มีผลสำเร็จในขั้นต้น เป็นข้อตกลงเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2544 โดยจีนยอมลดอัตราภาษีศุลกากรที่เก็บจากการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอาเซียน (ยกเว้นฟิลิปปินส์) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 จากนั้น จีนจะทยอยลดอัตราภาษีศุลกากรอีก 600 รายการสำหรับสินค้าอาเซียนภายในปี 2549

แต่รัฐบาลไทยนั้นมีความกระตือรือร้นมากที่จะเปิดตลาดการค้าเสรีกับจีน และได้เจรจากับฝ่ายจีนขอเปิดการค้าเสรีสินค้าเกษตรและพืชผักผลไม้เร็วกว่านั้นอีกสามเดือน คือ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ข้อดีที่ไทยคิดว่าจะส่งผลกระทบในระยะสั้นนั้น ที่มีต่อประเทศไทย คือ ไทยสามารถส่งสินค้าเกษตร ผัก และผลไม้เมืองร้อนไปขายจีนได้โดยไม่มีอุปสรรค ถึงขั้นอาจทำให้ผักผลไม้ในประเทศไทยมีราคาแพงเป็นประวัติการณ์ มองว่าจะได้ประโยชน์มากจากการส่งสินค้าเกษตร เพราะปัจจุบันมีการลักลอบนำเข้าผักผลไม้เข้าจากจีนปีละหลายพันล้านบาทอยู่แล้ว การค้าเสรีเพียงแต่ทำให้สินค้าเหล่านี้ถูกกฎหมายและมีราคาถูกและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค การเร่งเปิดการค้าเสรีกับจีน จึงนับเป็นกลยุทธ์ทางเศรษฐกิจที่กระตุ้นการค้าและการส่งออกในระยะสั้นอย่างได้ผลที่สุด เกษตรกรไทยที่ปลูกผักผลไม้และพืชเกษตรอื่นๆ เช่น ยางพารา จะได้ประโยชน์จากปริมาณส่งออกและราคาสินค้าที่สูงขึ้นอย่างมาก ในขณะที่ผู้บริโภคไทยก็มีทางเลือกซื้อสินค้าจีนที่มีราคาถูกและถูกกฎหมาย

แต่ผลกระทบระยะยาวต่ออุตสาหกรรมในประเทศไทยนั้นอาจไม่ดีนัก เพราะยังไม่แน่ชัดว่าอุตสาหกรรมไทยจะยืนหยัดสู้กับสินค้าจีนที่มีคุณภาพดีและราคาถูกได้อย่างไร หรืออุตสาหกรรมไทยจะสามารถยกระดับไปสู่กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพกว่าและราคาสูง โดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันกับจีน

การพัฒนาของอาเซียนไปสู่การเป็นแบบสหภาพยุโรป

ความสัมพันธ์ในลักษณะสนธิสัญญาต่างๆ ได้ช่วยสร้างเสถียรภาพในทวีปยุโรป และช่วยเร่งกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศประชาธิปไตยใหม่ในประเทศยุโรปตะวันออก การก่อตั้งสหภาพ ยุโรปทำให้กลุ่มประเทศสมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนความคิด ทุน และบริการระหว่างทุกประเทศได้อย่างเสรี ทำให้ยุโรปสามารถแก้ไขความขัดแย้งต่างๆ ได้อย่างสันติวิธี โดยไม่มีการใช้ความรุนแรง (วิมลวรรณ ภัทโรดม, สหภาพยุโรป น.28-29)

ความสำเร็จของสหภาพยุโรป จนทำให้หลายประเทศในยุโรปสนใจจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกด้วย เป็นเพราะการผนึกแน่นกันอย่างเหนียวแน่น และ การพึ่งกลุ่มตนเองของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป การสามารถเคลื่อนย้ายประชากร สินค้าและบริการ และเงินทุนอย่างเสรี ก่อให้เกิดผลดีต่อการค้าและการลงทุน การที่สหภาพยุโรปมีระบบเศรษฐกิจการเงินและการคลังของประเทศสมาชิกเป็นระบบเดียวกัน และใช้เงินสกุลเดียวกัน ทำให้เกิดเสถียรภาพของค่าเงิน ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศสมาชิก การใช้กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการของสหภาพยุโรปเดียวกัน ก่อให้เกิดระบบความมั่นคงของภูมิภาคยุโรป

ไม่เพียงแต่ประเทศในยุโรปด้วยกันเอง ประเทศในแถบภูมิภาคอื่นทั่วโลก ต่างก็ต้องการรวมตัวกันให้เป็นเหมือนสหภาพยุโรป ใช้สหภาพยุโรปเป็นแบบอย่างของการจัดตั้งองค์กรระหว่างชาติและภูมิภาค เพราะสหภาพยุโรป ถือเป็นแบบอย่างองค์กรที่ดี มีความเป็นปึกแผ่น และเป็นการรวมตัวที่สามารถเปิดตลาดการค้าได้มากที่สุดในปัจจุบัน

ปัจจุบัน ASEAN กำลังพัฒนาตัวเองให้เป็นเหมือนกับ EU หากมองในแง่ของการรวมตัวของภูมิภาค (regional association) ASEAN มีการรวมตัวกันเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การรวมเป็นหนึ่งทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมสันติภาพ รวมทั้งการพัฒนาสังคมและสวัสดิการของประชาชน ในระดับที่สามารถเทียบเท่ากับสหภาพยุโรปได้

การตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area- AFTA) โดยเปิดเสรีทางการค้าและลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างประเทศ การเชื่อมเส้นทางการติดต่อระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับทางตอนใต้ของจีน เช่น การสร้างทางรถไฟ ระบบทางหลวง ครอบคลุมพื้นที่ 33,000 กิโลเมตร และปรับปรุงการเดินเรือในแม่น้ำโขง การขยายการวางท่อก๊าซเพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ เช่น HIV/AIDS การควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติด และการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน สิ่งเหล่านี้ ASEAN จัดทำขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยการส่งเสริมการค้า ดึงดูดการลงทุน และกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขยายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากการติดต่อระหว่างกันของรัฐบาลในแต่ละประเทศสมาชิก ทั้งแบบเป็นทางการและส่วนบุคคล การติดต่อทางธุรกิจและปัจจัยอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ASEAN ก็ยังแตกต่างจากสหภาพยุโรป ASEAN จะเหมือนกับการรวมตัวของภูมิภาคอื่นที่ไม่ใช่ EU มากกว่า อาเซียนยังคงเป็นองค์กรความร่วมมือในระดับระหว่างรัฐบาลประเทศ การตัดสินใจเป็นเรื่องของรัฐมนตรีย่างประเทศของชาติสมาชิกอาเซียน ซึ่งคนก็มักจะคาดหวังให้ ASEAN ทำในสิ่งที่ ASEAN ไม่สามารถทำได้เหมือน EU

ASEAN เกิดจากการรวมตัวกันของรัฐอิสระด้วยความสมัครใจไม่ขึ้นกับอำนาจกลาง ASEAN ไม่มีสถานะนิติบัญญัติ ไม่มีศาลยุติธรรมตัดสินและ

ตรวจสอบ EU มีสภายุโรป (European Parliament) ที่เป็นเสียงแห่งประชาธิปไตยของประชาชนยุโรป สมาชิกสภายุโรปมาจากการเลือกตั้งโดยตรงทุก ๆ 5 ปี โดยสมาชิกสภายุโรปเหล่านี้ไม่ได้แบ่งตามประเทศ แต่สังกัดอยู่กับพรรคการเมืองในระดับยุโรปที่มีแนวคิดทางการเมืองสอดคล้องกับพรรคการเมืองในระดับประเทศที่ตนสังกัดมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีสมาชิกสภายุโรปบางส่วนที่ไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองใด หน้าที่หลักของสภายุโรป คือ ตรวจสอบและบัญญัติกฎหมายของสหภาพยุโรป อนุมัติงบประมาณ ตรวจสอบการทำงานของสถาบันต่าง ๆ และให้ความเห็นชอบข้อตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ

สหภาพยุโรปมีคณะมนตรีแห่งยุโรป ซึ่งเป็นสถาบันที่มีอำนาจในการตัดสินใจหลัก และทำงานนิติบัญญัติร่วมกับสภายุโรป ตลอดจนประสานแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกและพัฒนานโยบายการต่างประเทศและความมั่นคง ส่วนของอาเซียนมีองค์กรที่เทียบเท่ากับคณะมนตรีของชาติสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีหน้าที่ต้องสนับสนุนประเทศสมาชิก แต่ไม่มีหน้าที่ในการออกกฎหมาย

สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) ก็ไม่เหมือนกับคณะกรรมการยุโรป (European Commission) ไม่มีอำนาจหรือความรับผิดชอบเหนือกว่ารัฐบาลของแต่ละชาติ สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินการตามโครงการและกิจกรรมต่างๆของสมาคมอาเซียน และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างสมาคมอาเซียน คณะกรรมการ ตลอดจนสถาบันต่างๆและรัฐบาลของประเทศสมาชิก แต่คณะกรรมการยุโรปมีสิทธิในการร่างกฎหมายใหม่ เพื่อให้สภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ยังคอยควบคุมให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆอย่างเหมาะสม รวมทั้งการใช้งบประมาณของสหภาพยุโรป และ

คอยสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามสนธิสัญญาและกฎหมายของสหภาพยุโรป โดย คณะกรรมาธิการยุโรปจะทำงานเป็นอิสระจากรัฐบาลของประเทศสมาชิก

การวิเคราะห์สถาบันของสหภาพยุโรป ในแง่เปรียบเทียบกับอาเซียน แสดงให้เห็นความสมดุระหว่างอำนาจของ คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป คณะกรรมาธิการยุโรป และสภายุโรป รวมทั้งศาลยุติธรรม เป็นเงื่อนไขเบื้องต้น ที่นำไปสู่ความสำเร็จของการเป็นตลาดเดียว และ สหภาพเศรษฐกิจและการเงิน สหภาพยุโรปและอาเซียนนับเป็นคู่ที่มีความไว้วางใจต่อกันและเคารพซึ่งกันและกัน อาเซียนและสหภาพยุโรป มักจะดำเนินไปในทางที่คล้ายคลึงกันและมีความปรารถนาอย่างเดียวกัน ความแตกต่างระหว่างสององค์กรเป็นเรื่องของการ ดำเนินการภายใน (H.E.Mr.Pierre Gramegna. <http://www.unu.edu/unpress/lecture18html>)

ASEAN ไม่มีการใช้สกุลเงินตราร่วมกัน ไม่มีศูนย์กลางอำนาจทางการเงิน ไม่มีนโยบายหรือกฎหมายทางการเงิน คำ สมาชิกแต่ละประเทศไม่ได้รวมตัวกันทั้งหมด เป็นการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในขณะที่ EU มีเงินยูโรที่เป็นเงินตราสกุลเดียวร่วมกัน ทำให้ประเทศสมาชิกมีอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ตายตัวระหว่างกัน มีเสถียรภาพของค่าเงิน และมีธนาคารกลางแห่งยุโรปเป็นผู้ กำหนดนโยบายทางการเงินที่สำคัญ

นอกจากนี้ประชาชนของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนไม่สามารถเคลื่อนย้ายภายในภูมิภาคได้อย่างเสรีเท่ากับประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป ซึ่งข้อนี้ทำให้สหภาพยุโรปมีการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการและเงินทุนได้กว้างกว่า บริษัทสามารถที่จะขายสินค้าและบริการภายในกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เหมือนกับทำการค้าขายในประเทศของตน ผลของการใช้ The Single European Act ได้สร้าง homogeneous market ซึ่งมีผู้บริโภคมากกว่า 370 ล้านคน มีความหลากหลายของสินค้าและบริการที่มีราคาแข่งขันกันได้ ไม่เพียงแต่

คนงานเท่านั้น แต่นักเรียน นักศึกษาและคนที่เกษียณแล้วมีโอกาสเลือกที่อยู่อาศัยได้ และมาตรฐานทางสังคมก็สามารถปรับใช้กันได้

หากดูภูมิหลังการก่อตั้งสหภาพยุโรปและเอเชียตะวันออก เห็นได้ว่ามีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน อาเซียนเติบโตมาจากความจำเป็นทางการเมืองแล้วพัฒนาไปสู่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อความอยู่รอดในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ แต่สหภาพยุโรปเกิดจากความต้องการรวมตัวกันเพื่อยุติข้อพิพาทของประเทศสมาชิกในเรื่องถ่านหินและเหล็ก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธ และสุดท้ายนำไปสู่การค้าเสรีระหว่างประเทศสมาชิก

ในกลุ่มอาเซียน การตัดสินใจเป็นเรื่องของรัฐมนตรีต่างประเทศของชาติสมาชิกและตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเอกฉันท์ แต่การตกลงของสหภาพยุโรปเป็นไปตามกฎหมาย สมาชิกของอาเซียนรู้สึกสบายใจที่จะทำงานร่วมกันผ่านความร่วมมือทางการเมือง ที่จะสร้างความมั่นคงทางการเมืองในภูมิภาคให้ก้าวหน้า ในทางตรงกันข้าม สหภาพยุโรปมีแนวทางที่เข้มงวดและมุ่งตรงเพื่อความสำเร็จของตลาดเดียว

จากความแตกต่างระหว่างอาเซียนและสหภาพยุโรปที่กล่าวไว้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า อย่างไรก็ตามอาเซียนก็ไม่สามารถเป็นแบบสหภาพยุโรปได้ แต่ความปรารถนาของอาเซียนก็ก้าวไปไกลกว่าภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความต้องการที่จะกลายเป็นประชาคม โดยการรวมเข้ากับ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี กลายเป็นประชาคมเอเชียตะวันออก หลายคนก็มองต่อไปว่าเอเชียตะวันออกจะสามารถเป็นแบบสหภาพยุโรปได้หรือไม่

ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และแนวคิด เป็นสิ่งที่ก่อรูปแบบ EU และความเป็นปึกแผ่นของ EU ในขณะที่ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกก็มีความ

แตกต่างกันหลายด้าน เช่น ขนาด ระดับของการพัฒนา ธรรมชาติและทรัพยากร มนุษย์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภาษา ศาสนา เชื้อชาติ สถาบันทางเศรษฐกิจ และสังคม ระบบการเมืองการปกครอง ค่านิยมและประเพณี ซึ่งความแตกต่างนี้มีมากกว่าในประเทศกลุ่มยุโรปและละตินอเมริกา และจะยังมีความแตกต่างกันมากขึ้นหากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการขยายสมาชิกภาพมากขึ้น

ถ้าดูประเทศยุโรปแล้ว จะเห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่ในยุโรปนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกและรองลงมาเป็นโปรเตสแตนต์ ศาสนาคริสต์แพร่กระจายจากปาเลสไตน์ไปสู่อาณาจักรโรมัน เมื่ออาณาจักรโรมันรับเอาศาสนาคริสต์เป็นศาสนาทางการในศตวรรษที่ 4 ทำให้ศาสนาคริสต์กระจายไปสู่เขตแดนที่กว้างขึ้น การอพยพของชาวยุโรปตั้งแต่ 1500 มีส่วนทำให้ศาสนาคริสต์ขยายไปเขตอื่น ศาสนาคริสต์ในยุโรปแบ่งเป็นสาขาใหญ่ๆ 3 สาขา คือ

-โรมันคาทอลิก ซึ่งจะนับถือทางภาคกลาง ภาคใต้ และตะวันตกเฉียงใต้ของยุโรป ประมาณ 55 %

- โปรเตสแตนต์ จะนับถือในประเทศอังกฤษ เยอรมัน และประเทศแถบสแกนดิเนเวีย มีประชากรนับถือประมาณ 25%

-Eastern Orthodox จะนับถือกันในสหภาพโซเวียตและทางตะวันออกเฉียงใต้ของยุโรป มีประชากร

ประมาณ 10 % ที่นับถือ

ที่เหลือก็เป็นศาสนาอื่นๆ ถ้าจะสรุปโดยทั่วไปกลุ่มประเทศในยุโรปนับถือพระเจ้าองค์เดียวกัน

ส่วนประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะนับถือศาสนาไปในแนวที่ต่างกัน คือ เป็นศาสนาคริสต์ 78 มุสลิม 24 พุทธ 155 เต๋าจีน 179 ไม่มีศาสนา 779 (จาก 1279) คือ ศาสนาในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีตั้งแต่ความเชื่อการมีพระเจ้าองค์เดียวถึงความเชื่อที่ไม่เกี่ยวกับพระเจ้า ความต่างกันทางศาสนาทำให้นัก

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็มีแนวคิดที่ต่างกันในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ กับธรรมชาติ

ในความแตกต่างของแต่ละประเทศ สหภาพยุโรปพยายามลดความแตกต่างของแต่ละประเทศ ด้วยการให้ประชาชนและองค์กรธุรกิจสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีในระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน ในขณะที่เดียวกัน หากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะใช้วิธีแบบเดียวกับสหภาพยุโรปนั้น คงเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำได้ ในแง่เศรษฐกิจแต่ละประเทศมีค่าครองชีพที่ต่างกันมาก เช่น ในประเทศญี่ปุ่นมีค่าครองชีพที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศลาว และไทย ในแง่ของสังคมวัฒนธรรม เช่น ภาษาที่ใช้ก็ไม่ได้อยู่ในตระกูลเดียวกัน แต่ละประเทศในประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเสมือนนิ้วมือที่ไม่เท่ากันคือ มีทั้งเศรษฐกิจแข็งและเศรษฐกิจที่ยังกำลังพัฒนา ในขณะที่สหภาพยุโรป ทุกประเทศต่างเป็นมือที่มีความเท่าเทียมกันในทุกด้าน

คนในประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คงต้องคิดว่า ต้องการให้ประชาคมของตนเป็นอย่างไร ในเมื่อคนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความคล้ายคลึงกันหลายอย่าง เช่น ความเอื้ออาทรในกรณีที่ช่วยกันเรื่องข้าว และการให้เกียรติกับผู้อาวุโส

จากการประชุม NEAT ครั้งที่2 ที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 16-17 สิงหาคม 2547 ประเด็นที่สำคัญในการประชุม คือ หัวข้อ “สู่ประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ซึ่งผู้เข้าประชุมได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้ค้ำนิยามของประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ประชาคมในภูมิภาคของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีจุดประสงค์ และอัตลักษณ์ร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ร่วมกันในเรื่องสันติภาพ ความรุ่งเรือง และธรรมาภิบาล หรือ ระบบการปกครอง

นอกจากนี้ ในที่ประชุมยังกล่าวอีกว่า หากประเทศอาเซียน+3 ต้องการจะพัฒนาไปเป็นประชาคมเอเชียตะวันออก จะต้องใช้หลักการ คือ ความเท่าเทียมกัน การยึดมั่นในเรื่องของฉันทามติ (consensus) และความรู้สึกที่เรียกว่า comfort level คือ พัฒนาไปพร้อม ๆ กัน และมีลักษณะของพัฒนาการแบบค่อยเป็นค่อยไป มีความเชื่อมั่น ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

NEAT (The Network of East Asian Think-Thanks) เป็นหนึ่งใน 17 มาตรการระยะสั้น ที่เสนอโดย East Asia Study Group สมาชิก NEAT ประกอบด้วยสมาชิกประเภทสถาบันและประเภทนักวิชาการจากประเทศอาเซียน+3 ซึ่งสนใจเรื่องความร่วมมือในเอเชียตะวันออก

ในการประชุม NEAT ครั้งที่2 มีการเสนอหัวข้อต่างๆหลายบทความ แต่บทความเรื่อง Towards an East Asian Community ของ อ.ประภัศร์ เทพชาติรี ได้สร้างความสนใจและอาจพูดได้ว่า เป็นบทความที่นำไปสู่หัวข้อสัมมนาเรื่อง Overall Architecture of Community Building in East Asia ใน NEAT III ที่กรุงโตเกียว

ในเรื่องของความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่ประชุม NEAT II ได้ตกลงกันว่า ควรจะจัดตั้งประชาคม 3 ประชาคม คือ

1. ประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก (East Asia Economic Community: EAEC) เพื่อเป็นตลาดรวมและกลายเป็นเขตการค้าเสรีเอเชียตะวันออก โดยให้พัฒนาต่อเนื่องจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่วนความร่วมมือทางด้านการเงิน ควรจัดให้มีสหภาพการเงินเอเชียตะวันออก (East Asia monetary union) กองทุนการเงินเอเชียตะวันออก (East Asia monetary fund) เงินสกุลเอเชีย ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่สอดคล้องกัน และพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชียตะวันออก

2. ประชาคมความมั่นคงเอเชียตะวันออก (East Asia Security Community: EASC) เพื่อสร้างกรอบความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี และประเด็นปัญหาความมั่นคงระหว่างประเทศร่วมกัน อาทิ เรื่องการก่อการร้าย โจรสลัด ยาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ และเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่ง EASC ก็ น่าจะพัฒนาต่อเนื่องจากประชาคมความมั่นคงอาเซียน ซึ่งต้องเริ่มจากความไว้วางใจระหว่างกัน การทูตเชิงป้องกันและการพัฒนาสู่ การแก้ไขความขัดแย้งร่วมกัน
3. ประชาคมสังคมวัฒนธรรมเอเชียตะวันออก (East Asia Socio-Cultural Community) เพื่อเน้นในเรื่องของภาคประชาชน ความร่วมมือภาคประชาชน สังคมและวัฒนธรรม เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของเอเชียตะวันออก (East Asian identity) ร่วมกัน

ส่วนการประชุม Working Group on Overall Architecture of Building in East Asia ระหว่างวันที่ 23-24 เม.ย. 2548 ที่กรุงโตเกียว ได้มีการพูดถึงประชาคมเอเชียตะวันออกว่า ควรมีรูปแบบของตนเอง เป้าหมายการจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกอยู่ที่ว่า จะนำไปสู่สันติภาพที่มั่นคงในภูมิภาค ใน Working Group Dr. Dato Mohamed Jawher Hassen ได้เขียนความคิด 5 ข้อ และหลัก 10 ประการ เกี่ยวกับการจัดตั้งประชาคมในเอเชียตะวันออก ไว้ดังนี้

ความคิด 5 ประการ และ หลัก 10 ประการของการจัดตั้งประชาคมในเอเชียตะวันออก (Five Ideas and Ten Principles for Community Building in East Asia)

ความคิดในการจัดตั้งประชาคม

1. หลักการ การจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกที่อยู่ในรายงาน the Report of the East Asia Vision Group (EAVG) ปี 2001 และ the Report of the East Asia Study Group (EASG) ปี 2002 เอกสารเหล่านี้พิมพ์ออกมาเมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว ซึ่งเป็นแบบแผนเบื้องต้นของการจัดตั้งประชาคมในเอเชียตะวันออก ในเอกสารเหล่านี้มีการตอกย้ำถึงจิตวิญญาณและหลักการสำคัญ

2. เครื่องมือพื้นฐานในการจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกควรเป็น กระบวนการ ASEAN+3 กระบวนการ ASEAN + 3 สร้างขึ้นมาจากความพยายามอย่างยิ่ง ตั้งแต่ปี 1997 หากนับถึงปัจจุบันก็เป็นเวลาเกือบ 10 ปี ASEAN+3เป็นกระบวนการแบบละเอียดลออ ซึ่งได้แก่ กระบวนการของแนวทางแรก (เช่น การประชุมสุดยอดอาเซียน+3 และ the Foreign Ministers and Senior Officials Meetings) และกระบวนการของแนวทางที่สอง (เช่น การประชุม NEAT) รวมเข้าด้วยกัน

3. การจัดประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (the East Asia Summit: EAS) เป็นเครื่องมือในการประสาน ASEAN+3 กับประเทศอื่นๆ ASEAN+3 และประเทศอื่นๆต่างสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. EAS จะยังคงอยู่ร่วมกับ ASEAN+3 เพราะต่างด้วยจุดประสงค์ การประชุมเอเชียตะวันออก (EAS) จะจัดให้มีขึ้นทุกๆ 3 ปี การประชุมสุดยอดอาเซียน+3 (ASEAN +3 Summit) จะจัดให้มีขึ้นทุกปี

5. จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งเอเชียตะวันออกคือการทำให้ภาพของเอเชียตะวันออกมีความร่วมมือกันอย่างสันติ มีความก้าวหน้าและเจริญดีขึ้นเป็นจริงขึ้นมา ประชาคมเอเชียตะวันออกต้องสนับสนุนส่งเสริมสวัสดิการและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชากรเอเชียตะวันออก

หลักในการจัดตั้งประชาคม

1. The Principle of Comprehensive Engagement

การจัดตั้งประชาคมไม่สามารถดำเนินการได้ในระดับรัฐ (State) เพียงลำพัง ประชาคมเอเชียต้องจัดตั้งโดยความร่วมมือของส่วนต่างๆ ในสังคม ได้แก่ รัฐบาล ภาคเอกชน และประชาชน แต่ละส่วนมีบทบาทของตนเอง และมีการขับเคลื่อนด้วยพลังสร้างสรรค์ของทุกฝ่าย

2. The Principle of Comprehensive Effort

ASEAN + 3 ต้องใช้เครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ และโครงการที่จะจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออก โครงการเหล่านี้ควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและความมั่นคง ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลานานจึงจะปรากฏให้เห็น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเป็นตัวผลักดันพื้นฐานในขั้นแรกของการจัดตั้งประชาคม

3. The Principle of Shared Regional Identity

ประชาคมแห่งภูมิภาคไม่สามารถดำรงอยู่โดยปราศจากอัตลักษณ์ของแต่ละภูมิภาค เช่นเดียวกับประชากรชาวยุโรปว่าตนเองเป็นสหภาพยุโรป และประชากรของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระบุว่าตนเองเป็นอาเซียน การสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันไม่ได้หมายความว่า จะต้องทิ้งเอกลักษณ์ประจำชาติของตนในเรื่องศาสนา ภาษา หรือวัฒนธรรม ประชาคมเอเชียตะวันออกสามารถดำรงอยู่ด้วยความแตกต่าง ในขณะที่เดียวกันก็มีการสร้างความเป็น “พวกเรา” (we) ที่มีความรู้สึกและเอกลักษณ์ของภูมิภาคร่วมกัน

4. The Principle of Equitarianism and Non-Hegemony

เอเชียตะวันออกต้องเป็นประชาคมแห่งความเท่าเทียม และต้องปฏิเสธระบบ Hegemonism ไม่ว่าจะเป็นในนามของประชาคมหรือภูมิภาคภายนอก หลักการของ Equitarianism and non-hegemony เป็นหลักสำคัญที่จะต้องให้กับภูมิภาคที่มีความไม่เท่าเทียมในด้านเศรษฐกิจ และกำลังทหาร เท่ากับรัฐที่อยู่ภายนอกภูมิภาค

5. The Principle of Consensus

ในการตัดสินใจ จะต้องยึดหลักการของความเป็นเอกฉันท์อย่างเหนียวแน่นและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสบายใจและความเชื่อมั่น ซึ่งเหมาะสำหรับการผูกมัดประสานกันในระดับภูมิภาค

6. The Principle of Self-Determination

คนเอเชียตะวันออกควรเป็นผู้จัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออก เช่นเดียวกับประชาคมยุโรปที่จัดตั้งโดยชนชาติยุโรป ประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จัดตั้งโดยชนชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยผ่านอาเซียน ซึ่งคนเอเชียตะวันออกก็ควรเรียนรู้ความสำเร็จและความล้มเหลวจากประสบการณ์ของภูมิภาคอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสหภาพยุโรปและอาเซียน พวกเขาต้องเปิดรับความคิดจากทุกส่วนและประสานร่วมกัน

7. The Principle of Adherence to International Law and International Norms

หลักการและบรรทัดฐานของการปฏิบัติระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในกฎบัตรสหประชาชาติ สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) และหลักการ 5 ประการของความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน ควรใช้เป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือ และจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออก หลักการนี้ให้ความเคารพอธิปไตยและการไม่แบ่งแยกพรมแดน

ความเท่าเทียมกันระหว่างรัฐ การไม่ใช้อำนาจ การลงมติในเรื่องข้อขัดแย้ง ความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีและเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ หลักการแห่งของการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศและบรรทัดฐานระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อช่องโหว่ทางกฎหมายระหว่างประเทศและบรรทัดฐานระหว่างประเทศที่รัฐที่มีอำนาจมากกว่าได้บัญญัติไว้เมื่อไม่กี่ปีมานี้

8. The Focus on People

การมุ่งให้ประชากรได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและความมั่นคง ความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

9. The Principle of Mutual Caring and Prosper-Thy-Neighbour

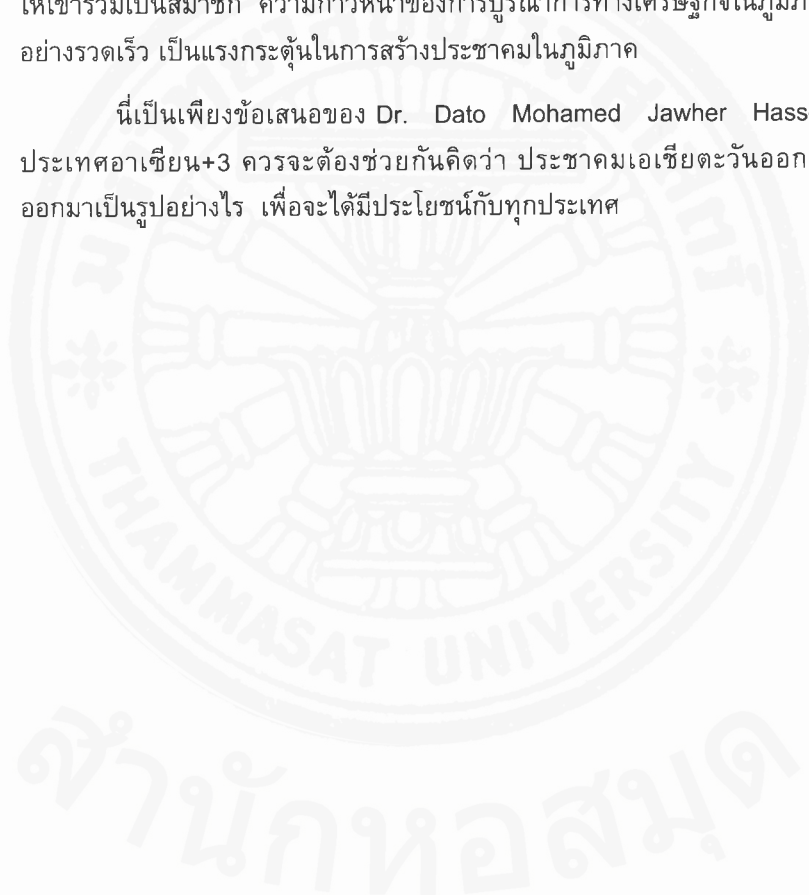
ชาติและประชากรของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องเอาใจใส่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในภูมิภาคและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติ วิกฤติทางการเงินหรือความทุกข์ยาก และความไม่เท่าเทียมกัน

10. The Principle of Incrementalism

การจัดตั้งประชาคมต้องใช้ระยะเวลาและดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากการลดความระแวงสงสัย การสร้างความเชื่อมั่น การสร้างอัตลักษณ์และความรู้สึกเป็นกลุ่มเดียวกันของประเทศที่เคยมีความบาดหมางกันมาอย่างรุนแรงในอดีตเป็นสิ่งที่ยาก ต้องใช้เวลาและความอดทน ความขัดแย้งในบางโอกาสและความแตกต่างระหว่างสมาชิกก่อให้เกิดความถดถอยในบางครั้ง ดังนั้นในระหว่างชาติสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องมีความอดทน ใจกว้างและมีความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง

ผลจากสงคราม ความขัดแย้ง และความตึงเครียดเป็นเครื่องกระตุ้นการสร้างประชาคม สนธิสัญญากรุงโรมนำไปสู่การก่อตั้งประชาคมยุโรป อาเซียน กำลังพัฒนาหลังจากสิ้นสุดความขัดแย้งและตั้ง 3 ประเทศคือ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ให้เข้าร่วมเป็นสมาชิก ความก้าวหน้าของการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค อย่างรวดเร็ว เป็นแรงกระตุ้นในการสร้างประชาคมในภูมิภาค

นี่เป็นเพียงข้อเสนอของ Dr. Dato Mohamed Jawher Hassen ประเทศอาเซียน+3 ควรจะต้องช่วยกันคิดว่า ประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะออกมาเป็นรูปอย่างไร เพื่อจะได้มีประโยชน์กับทุกประเทศ

โครงการสอนภาษา สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา

เปิดสอนหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี และภาษาจีน เริ่มตั้งแต่ชั้นต้นจนถึงชั้นสูง สำหรับนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ดำเนินการสอนโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และชาวต่างประเทศ สามารถเลือกเรียนได้ทั้งที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตและท่าพระจันทร์

หลักสูตรที่เปิดสอน

หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น

๙ ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น (BASIC) มี 4 ระดับ คือ B1-B4 เริ่มเรียนระดับ B1 สำหรับผู้ไม่มีพื้นฐาน จะเน้นการเรียนด้วยการฟัง-อ่าน-พูด บทสนทนาภาษาญี่ปุ่น ในชีวิตประจำวันทั้งที่เป็นด้วยอักษร ฮิรางานะ คาตากานะ และอักษรคันจิ เช่น การแนะนำตัววิธีพูดเกี่ยวกับการบอกวันเวลาและสถานที่ ลักษณะสิ่งของจำนวนการสนทนา โดยเรียนจากรูปประโยคมาตรฐาน และคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น เมื่อเรียนจบผู้เรียน จะเข้าใจรูปประโยคมาตรฐานคำศัพท์ขั้นต้นประมาณ 1,200 คำ เมื่อสอบผ่านหลักสูตรขั้นต้น (BASIC) ระดับ B4 จะได้รับวุฒิบัตร

๙ ภาษาญี่ปุ่นขั้นกลาง (INTERMEDIATE) มี 2 ระดับ คือ M1-M2 จะเน้นการเรียนด้วยทักษะการอ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่น เมื่อเรียนจบ ผู้เรียนจะมีทักษะการฟัง-อ่าน-พูดภาษาญี่ปุ่นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียนจะรู้คำศัพท์อักษรคันจิถึง 400 ตัว และคำศัพท์ขั้นต้นเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 1,000 คำ เมื่อสอบผ่านหลักสูตรขั้นกลาง M2 จะได้รับวุฒิบัตร

๙ ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร (JAPANESE FOR COMMUNICATION) ชั้น (S) สำหรับ ผู้มีพื้นฐานภาษาญี่ปุ่น หรือ ผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาบ้าง เน้นการเรียนด้วยการฟัง - อ่าน - พูด บทสนทนาภาษาญี่ปุ่น (โดยใช้อักษรโรมันจิ) เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารสำหรับในชีวิตประจำวัน การทำงาน และเรียนรู้หลักไวยากรณ์

หลักสูตรภาษาเกาหลี

๖๙ ภาษาเกาหลีขั้นต้น (BASIC) มี 3 ระดับ B1-B3 เริ่มเรียนขั้นต้นจาก B1 สำหรับผู้ไม่มีพื้นฐาน เน้นทักษะการออกเสียง การเขียนอักษรและพยัญชนะ ฝึกพูดสนทนาได้ตอบในชีวิตประจำวัน เรียนรู้การแต่งประโยค/ไวยากรณ์โครงสร้างพื้นฐาน รู้คำศัพท์ภาษาเกาหลีประมาณ 1,000 คำ เมื่อสอบผ่านหลักสูตร ชั้น B3 จะได้รับวุฒิปัส

หลักสูตรภาษาจีน

๖๙ ภาษาจีนขั้นต้น (BASIC) มี 3 ระดับ คือ B1-B3 เรียนหลักไวยากรณ์ขั้นพื้นฐาน ฝึกทักษะการเขียนอักษรจีน ฝึกพูดสนทนาได้ตอบ แต่งประโยค และฝึกออกเสียงตามระบบอย่างมีมาตรฐาน เมื่อสอบผ่านหลักสูตร ชั้น B3 จะได้รับวุฒิปัส

๖๙ ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร (CHINESE FOR COMMUNICATION) ชั้น (S) สำหรับผู้มีพื้นฐานภาษาจีน หรือ ผู้ที่เคยเรียนภาษาจีนมาบ้าง เน้นการเรียนรู้การฟัง - อ่าน - พูด บทสนทนา เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารสำหรับในชีวิตประจำวัน การทำงาน และเรียนรู้หลักไวยากรณ์

ระยะเวลาที่เรียน

สัปดาห์ละ 2 วัน

การรับสมัคร

เทอม 1 เดือนกุมภาพันธ์ เทอม 2 เดือนมิถุนายน

เทอม 3 เดือนตุลาคม

อัตราค่าเล่าเรียน

ตั้งแต่ 2,500 -3,000 บาท (แล้วแต่หลักสูตรที่เลือกเรียน)

สถานที่เรียน

อาคารศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

สมัครเรียนหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ :

โครงการสอนภาษา อาคารศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปทุมธานี 12121

Japanese Studies Center Building, Institute of East Asian Studies

Thammasat University Rangsit Campus, Pathum Thani 12121, Thailand

Tel. (02)564-5000-3 Fax. (02)564-4888, ติดต่อ โครงการสอนภาษา

E-Mail : ieas@tu.ac.th <http://www.asia.tu.ac.th>

หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน ประหยัด ค่ำค่า ไม่ต้องเสียเวลาไปเรียนที่ญี่ปุ่น

โครงการสอนภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน

นับว่าเป็นโอกาสดีสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจชาวไทยที่จะเดินทางไปศึกษาภาษาญี่ปุ่น ณ ประเทศญี่ปุ่น หรือเพื่อทำงานในบริษัทญี่ปุ่น โครงการสอนภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน เพื่อช่วยให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง จนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกโดยคณะอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาญี่ปุ่น เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะได้รับประกาศนียบัตร

หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน

✎ **หลักสูตรขั้นต้น (BASIC)** สำหรับผู้ไม่มีพื้นฐาน จะเน้นการพัฒนาทักษะ การฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ด้วยอักษรญี่ปุ่น Hiragana Katagana และ Kanji เรียนสามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในการพูดคุยสำหรับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

✎ **หลักสูตรขั้นกลาง (INTERMEDIATE)** เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากขั้นต้น เน้นการอ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่น เรียนรู้หลักไวยากรณ์ และอักษร Kanji ตลอดจนวัฒนธรรมญี่ปุ่น ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยเลือกใช้คำศัพท์และรูปประโยคได้อย่างเหมาะสม

✎ **หลักสูตรขั้นสูง (ADVANCED)** เน้นหลักไวยากรณ์เพิ่มเติม การฟัง การอ่านจับใจความสำคัญ การเรียนรู้อักษร Kanji ขั้นสูง ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้ในระดับเดียวกับชาวญี่ปุ่น

ระยะเวลาการเรียน

ช่วงเวลาเรียนสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง ระยะเวลา 3 เดือน หรือ 360 ชั่วโมง

หลักสูตร	เวลาเรียน	วัน	ค่าลงทะเบียน	ระยะเวลาเรียน
ขั้นต้น	09.00-16.00 น.	จ-ศ	30,000.-	พ.ย.47-ม.ค.48
ขั้นกลาง	09.00-16.00 น.	จ-ศ	35,000.-	พ.ย.47-ม.ค.48
ขั้นสูง	09.00-16.00 น.	จ-ศ	35,000.-	พ.ย.47-ม.ค.48

สิทธิพิเศษ...

สำหรับบุคลากรและศิษย์เก่า มธ. ได้รับส่วนลด 5%

ติดต่อสอบถาม : คุณเฉลิมพล, คุณบุญอร, คุณนพมาศ, คุณวรรณิษา, คุณดวงพร, คุณเบจวรรณ

โทรศัพท์. 02-564-5000 ต่อ 301, 302, 303, 304 โทรสาร.02-564-4777, 564-4888

Website <http://www.asia.tu.ac.th>

Email ieas@asia.tu.ac.th

หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน ประหยัด ค่ำค่า ไม่ต้องเสียเวลาไปเรียนที่ญี่ปุ่น

โครงการสอนภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน

นับว่าเป็นโอกาสดีสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจชาวไทยที่จะเดินทางไปศึกษาภาษาญี่ปุ่น ณ ประเทศญี่ปุ่น หรือเพื่อทำงานในบริษัทญี่ปุ่น โครงการสอนภาษาเอเชียตะวันออก ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน เพื่อช่วยให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง จนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาญี่ปุ่น เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะได้รับประกาศนียบัตร

หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นภาคกลางวัน

๒ หลักสูตรขั้นต้น (BASIC) สำหรับผู้ไม่มีพื้นฐาน จะเน้นการพัฒนาทักษะ การฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ด้วยอักษรญี่ปุ่น Hiragana Katagana และ Kanji เรียนสามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในการพูดคุยสำหรับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

๓ หลักสูตรขั้นกลาง (INTERMEDIATE) เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากขั้นต้น เน้นการอ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่น เรียนรู้หลักไวยากรณ์ และอักษร Kanji ตลอดจนวัฒนธรรมญี่ปุ่น ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยเลือกใช้คำศัพท์และรูปประโยคได้อย่างเหมาะสม

๔ หลักสูตรขั้นสูง (ADVANCED) เน้นหลักไวยากรณ์เพิ่มเติม การฟัง การอ่านจับใจความสำคัญ การเรียนรู้อักษร Kanji ขั้นสูง ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้ในระดับเดียวกับชาวญี่ปุ่น

ระยะเวลาการเรียน

ช่วงเวลาเรียนสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง ระยะเวลา 3 เดือน หรือ 360 ชั่วโมง

หลักสูตร	เวลาเรียน	วัน	ค่าลงทะเบียน	ระยะเวลาเรียน
ขั้นต้น	09.00-16.00 น.	จ-ศ	30,000.-	พ.ย.47-ม.ค.48
ขั้นกลาง	09.00-16.00 น.	จ-ศ	35,000.-	พ.ย.47-ม.ค.48
ขั้นสูง	09.00-16.00 น.	จ-ศ	35,000.-	พ.ย.47-ม.ค.48

สิทธิพิเศษ...

สำหรับบุคลากรและศิษย์เก่า มร. ได้รับส่วนลด 5%

ติดต่อสอบถาม : คุณแฉล้มพล, คุณบุญอร, คุณนพมาศ, คุณวรรณิษา, คุณดวงพร, คุณเบจวรรณ

โทรศัพท์. 02-564-5000 ต่อ 301, 302, 303, 304 โทรสาร.02-564-4777, 564-4888

Website <http://www.asia.tu.ac.th>

Email ieas@asia.tu.ac.th

☐ โครงการบริการอาคารสถานที่ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

เปิดบริการห้องอบรม/สัมมนาและห้องพัก แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ด้วยห้องสัมมนาและห้องอบรมขนาดความจุตั้งแต่ 30-120 คน พร้อมทั้งห้องพักเตียงคู่ จำนวน 30 ห้อง นอกจากนี้ยังมี ห้องอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน ใกล้ศูนย์กีฬาเอเชียเกมส์ เดินทางสะดวกด้วยรถประจำทาง และรถตู้บริการ เหมาะสำหรับการจัดอบรมสัมมนา และกิจกรรมต่าง ๆ

☐ สำรองห้องพักและห้องสัมมนาหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ :

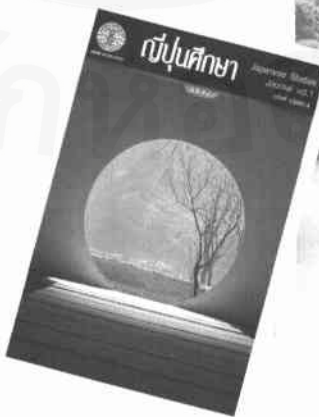
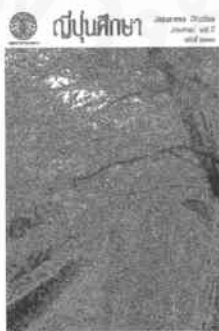
ฝ่ายอาคารสถานที่ อาคารศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปทุมธานี 12121

Japanese Studies Center Building, Institute of East Asian Studies
Thammasat University Rangsit Campus, Pathum Thani 12121, Thailand
Tel. (02)564-5000-3 Ext. 417 ติดต่อ คุณทรงพล
Fax. (02)564-4777,564-4888
E-Mail : ieas@tu.ac.th <http://www.asia.tu.ac.th>

แนะนำสิ่งพิมพ์สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

วารสารญี่ปุ่นศึกษา

1. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2539 เรื่อง วัฒนธรรมญี่ปุ่น
2. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 2/2539 เรื่อง เ็นใจ โคไซ ,อาาญากรรมวัยรุ่น จักรวรรดินิยมญี่ปุ่น
3. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2540 เรื่อง วิถีชีวิตการเ้ามาาญี่ปุ่น
4. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 2/2540 เรื่อง วัฒนธรรมร่วมสมัย
5. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2541 (1998)
6. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2542 (1999)
7. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2543-44 (2000-2001)
8. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 2/2543-44 (2000-2001)
9. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2545-46 (2002-2003)
10. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 2/2546 (2003)
11. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2546-47(2003-4)
12. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 2/2547 (2004)
13. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 1/2547-48 (2004-2005) new
14. วารสารญี่ปุ่นศึกษา ฉบับที่ 2/2548 (2005) new

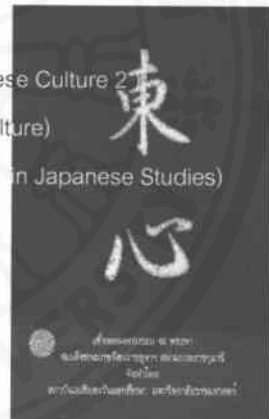

วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

1. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ปีที่ 1 ปี 1988 “ช้างเขาดิน
2. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ปีที่ 2 ปี 1989 “ขงจื๊อ”
3. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ปีที่ 3 ปี 1990 “15ปีแห่งมิตรภาพไทย-จีน”
4. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ปีที่ 4 ปี 1989 “เกาหลีศึกษา”
5. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ปีที่ 5 ปี 1992 “บทบาทของญี่ปุ่น จีน เกาหลี กับพัฒนาการลงทุนในไทย”
6. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ปีที่ 6 ปี 1993 “บูเช็กเทียน”

ญี่ปุ่นศึกษา

1. หนังสือประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น (History of Japan)
2. หนังสือวัฒนธรรมญี่ปุ่น 2 New (Readings on Japanese Culture 2)
3. หนังสือวัฒนธรรมญี่ปุ่น (Readings on Japanese Culture)
4. หนังสือรวมบทความญี่ปุ่นศึกษา (Selected Reading in Japanese Studies)
5. Japan in the 21st Century
6. ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของสังคมญี่ปุ่น
7. หัวใจบูรพา

จีนศึกษา

1. ความสัมพันธ์ไทย-จีน กับสันติภาพในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และวิวัฒนาการของชาวจีนสยาม ยามสงครามโลกครั้งที่ 2
2. ฮองกง 1997 จีนหนึ่งประเทศสองระบบ
3. จั่ว
4. พระปรีชาญาณด้านจีนศึกษา ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
5. ความสัมพันธ์ไทย-จีน : 20 ปี แห่งมิตรภาพ
6. โปธิสัตว์บารมีกับสังคมไทยในสหัสวรรษใหม่

เกาหลีศึกษา

1. Strengthening Trade & Economic Relations Between Korea and Thailand(January 2003)
2. วัฒนธรรมไทย-เกาหลี

สมัครสมาชิกและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
งานโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งพิมพ์ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มธ. ศูนย์รังสิต

โทร (02)5645000-3 โทรสาร(02)5644888

E-mail : ieas@asia.tu.ac.th Website : www.asia.tu.ac.th

□ โครงการบริการอาคารสถานที่ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

เปิดบริการห้องอบรม/สัมมนาและห้องพัก แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ด้วยห้องสัมมนาและห้องอบรมขนาดความจุตั้งแต่ 30-120 คน พร้อมทั้งห้องพักเตียงคู่ จำนวน 30 ห้อง นอกจากนี้ยังมี ห้องอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน ใกล้ศูนย์กีฬาเอเชียนเกมส์ เดินทางสะดวกด้วยรถประจำทาง และรถตู้บริการ เหมาะสำหรับการจัดอบรมสัมมนา และกิจกรรมต่าง ๆ

□ สรรองห้องพักและห้องสัมมนาหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ :

ฝ่ายอาคารสถานที่ อาคารศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปทุมธานี 12121

Japanese Studies Center Building, Institute of East Asian Studies

Thammasat University Rangsit Campus, Pathum Thani 12121, Thailand

Tel. (02)564-5000-3 Ext. 417 ติดต่อ คุณทรงพล

Fax. (02)564-4777, 564-4888

E-Mail : ieas@tu.ac.th <http://www.asia.tu.ac.th>

ใบสมัครสมาชิกวารสารผู้ป่วนศึกษา

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะเป็นสมาชิก วารสารผู้ป่วนศึกษา มีกำหนด.....
ตั้งแต่ฉบับเดือน.....ถึงฉบับเดือน.....ประจำปี พ.ศ. 25.....

โปรดส่งวารสารไปยัง

น.ส./นาง/นาย.....นามสกุล.....อายุ.....ปี อาชีพ.....
บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
หรือที่ทำงาน.....
โทร.....

อัตราค่าสมาชิก ปีละ 180 บาท (2 เล่ม พร้อมค่าจัดส่ง)

ราคาเล่มละ 90 บาท

ข้าพเจ้าส่ง ☐ ตัวแลกเงิน ☐ ธนาณัติ ☐ เช็คไปรษณีย์
จำนวน.....บาท (.....) มาพร้อมนี้

หมายเหตุ ส่งจ่ายโครงการผู้ป่วนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
อาคารศูนย์ผู้ป่วนศึกษา ปท.มธ.ศูนย์รังสิต 12121

ลงชื่อ.....

วันที่.....

ส่ง

โครงการผู้ป่วนศึกษา

สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

อาคารศูนย์ผู้ป่วนศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ปทุมธานี 12121

สำนักหอสมุด

An Ideal Place for Seminars with a Warm
Welcome in a Japanese Atmosphere

For reservations or more information about
conference rooms and accommodations, please contact :

JAPANESE STUDIES CENTER
INSTITUTE OF EAST ASIAN STUDIES
THAMMASAT UNIVERSITY, RANGSIT CAMPUS
TEL (02)564-5000-3
FAX (02)564-4888
<http://www.asia.tu.ac.th>